

परिवर्तनको लागि क्राइम अपरेशन

CRIME OPERATION साप्ताहिक

पानीको सही सदुपयोग
गरौं । पानी महसुल
समयमै तिरी अनावश्यक
जरिवाना बाट बचौं ।

नेपाल खानेपानी संस्थान शाखा
कार्यालय देवकोटा चौक
विराटनगर

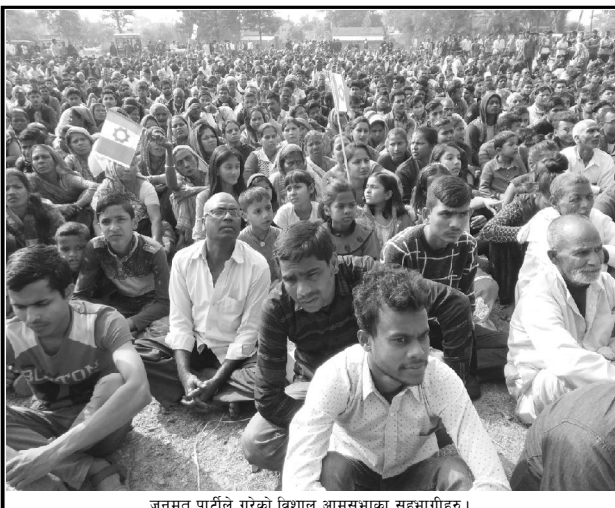
□ वर्ष ८ □ अंक २८ २०७६ माघ २६ गते आईतवार Sunday 9, FEB, 2020 □ पृष्ठ: ६, □ मूल्य रु. १०/-

डा.राउतको भाषणबाट प्रभावित भएर दर्जनौ युवा जनमतमा प्रवेश

विराटनगर । जनमत पार्टीले विराटनगरको स्नाकोतर क्याम्पसको मैदानमा शानिबार गरिएको विशाल आमसभाका प्रमुख अतिथी जनमत पार्टीका केन्द्रिय अध्यक्ष डा. सिक्के राउतको भाषणबाट प्रभावित भई दर्जनौ युवाहरु जनमत पार्टीमा प्रवेश गरेका छन् ।

विशाल आमसभाको समुद्रघाटन वीर मधेशी शहिद राम मनोहर यादवलाई माल्योपण र दीप प्रज्वलन गरी आमसभाको उद्घाटन गर्दै जनमत पार्टी कुनै चोर, फट्टा र भ्रष्टाचारीको पार्टी नभई साधुको पार्टी भएको बताउँदै मधेशी जनताले २०७६ सालको प्रजातन्त्रको आन्दोलन विराटनगरकै जुटमिलबाट भएको र मेरो पनि खुट्टा विराटनगरकै क्याम्पसको फिल्डमा प्रहरीको कठोर यातनाले भाँचिएको त्यतीबेला पनि यहाँका मधेशी नागरिक समाज र जनताको साथ पाएको बताए ।

बहाले भने ७० साल देखि मधेशी जनताले नेपाली कांग्रेसलाई जिताएर सरकार बने धेरै जसो कोइरालाहरु

जनमत पार्टीले गरेको विशाल आमसभाका सहभागीहरु ।

विराटनगरवाटै प्रधानमन्त्री बने तर मधेशीलाई केही दिन सकेन बरु अधिकारबाट बञ्चित राखे, नेपाली कांग्रेस भन्दा एमाले पनि कम छैन

विकास र पबर्द्धन गर्न, अनुसन्धानका लागि प्रदेश सरकार सहयोग र सहकार्य गर्न तयार रहेको बताए । सोही प्रविधी शिक्षालाई उच्च पाठ्यक्रमका लागि राखी माध्यमिक शिक्षा प्रदेश नं. १ मा २९ वटा विद्यालयहरुमा विज्ञान प्रयोग शाला स्थापना गरिसकेको छ भने सूचना प्रविधी मेला, वनको संरक्षणीकरण, सुगन्धीत जडीवुटी केन्द्रको स्थापनालगायतको काम भईरहेको बताए ।

उक्त सम्मेलन करीब ३ सय जना विशिष्टका साथै युवा वैज्ञानिक, अनुसन्धानकर्ता र नीति निर्माताहरुको सहभागिता रहेको सम्मेलनमा समासामयिक विज्ञान

२० वर्ष देखि शासन गरे पहाडबाट वसाई सराई गरेर मधेशमा मान्छे भरे, वमाँबाट मान्छेलाई ल्याएर मधेशमा वसाएर मधेशीलाई उठीवास गराएका छन् । त्यसैगरी मधेशीको नाममा राजनीति गर्ने राष्ट्रिय जनता दल र समाजवादी पार्टी बाँकी अन्तिम पेजमा... साथै २७ वटा वैज्ञानिक सत्र प्रस्तुत भएका थिए ।

वैज्ञानिक सम्मेलनमा एमएस्सी पास गरेका युवा विद्यार्थीहरु सहभागी रहेका थिए । नेपालमा वैज्ञानिकको डिफिनेशन नभएको एक वैज्ञानिकले बताए । सो सम्मेलनमा त्रिभुवन विश्व विद्यालयका प्राध्यापक डा राम प्रसाद चौधरी र प्राध्यापक डा प्रमोद कुमार भा नाप्टको प्राञ्जले कार्यपत्र प्रस्तुत गरेका थिए । नेपालको विकास निर्माण, समृद्धको अवस्था र अगामी दिनमा गर्ने कामको बारेमा वन वातावरण मन्त्रालयका सचिव डा. विश्वनाथ ओलीले जानकारी गराउँदै भने नेपालले कारवन् व्यापारमा राम्रो बाँकी अन्तिम पेजमा...

वनाउन निर्देशन दिएको मुख्य मन्त्रीको भनाई थियो ।

प्रमुख प्रतिपक्ष दल नेपाली कांग्रेसका उपनेता हिमाल कार्कीले प्रदेश नामांकनमा छलफल अधि नबढेको संघीयतामाथि नै प्रश्न उठ्न थालेको टिप्पणी गरेका थिए । बैठकमा समाजवादी पार्टीका संसदीय दलका नेता जयराम यादवले सरकारलाई अहिलेसम्म सम्पन्न गरेको योजना र उपलब्धिहरुको विवरण सार्वजनिक गर्न सुझाव दिए । उनले सहमतिमा प्रदेशको नाम टुंग्याउनु पर्ने र जनभावनाको कदर गर्दै पहिचानमा आधारित नाम प्रस्ताव गर्न सुझाव दिए । संघीय लिम्बुवान राष्ट्रिय मन्त्रका नेता विष्णु तुम्बुहाम्फेले पहिचानमा आधारित नामाकरण राख्नुपर्ने आवश्यकता उठाएका थिए ।

विराटनगर । कृषिलाई प्रोत्सान गर्ने उद्देश्यले विराटनगर महानगर पालिका कृषि शाखाले विराटनगरको विभिन्न वडामा व्यवसायिक कृषि खेती शुरु गरेको छ ।

महानगर पालिकाका कृषि शाखा अधि कृत खगेश्वर विस्मिनाका अनुसार साना किसान कृषि सहकारी विराटनगर वडा नं. १९ लाई व्यवसायिक च्याउ खेतीको लागि १ लाख

अनुदान दिएको छ । त्यसै गरी विराटनगर वडा नं. ६ मा रहेको प्रगतीशील महिला कृषक समूहलाई समेत व्यवसायिक कृषि खेतीको लागि अनुदान प्रदान गरिएको ।

त्यसैगरी कृषक एकिकृत सजुजी व्यवस्थापन कृषक पाठशाला अन्तर्गत विराटनगर वडा नं. १९ मा १० कट्टा खेतीमा तोरी लगाएका छन् जसमा २५ जनाको कृषक समूह रहेको छ । त्यसमा बाँकी अन्तिम पेजमा...

प्रदेश नं. १ का हिउँदै अधिवेशन नामाकरण विषय अगाडी बढ्ने

विराटनगर । प्रदेश नम्बर १ को प्रदेश सभाको पाँचौ हिउँदै अधिवेशन विहीवारदेखि सुरु भएको छ । सो अधिवेशनमा प्रदेश नं. १ को नामको विषय अगाडी बढ्ने भएको छ ।

प्रदेशको नामाकरण गर्ने सबैधानिक दायित्व प्रदेशसभामा रहेको बताउँदै मुख्यमन्त्री राईले सभामुखले नामाकरणको विषय अधि बढाउने र सरकारले आवश्यक समन्वय गरी नामाकरण गर्ने बताएका थिए ।

प्रदेश नं. १ सरकारले पहिलो छ महिनामा २२ दश मलव ८८ प्रतिशत पूजीगत बजेट खर्च भएको र दोश्रो चौमासिकमा योजना कार्यान्वयनको गति तीब

वनाउन निर्देशन दिएको मुख्य मन्त्रीको भनाई थियो ।

प्रमुख प्रतिपक्ष दल नेपाली कांग्रेसका उपनेता हिमाल कार्कीले प्रदेश नामांकनमा छलफल अधि नबढेको संघीयतामाथि नै प्रश्न उठ्न थालेको टिप्पणी गरेका थिए । बैठकमा समाजवादी पार्टीका संसदीय दलका नेता जयराम यादवले सरकारलाई अहिलेसम्म सम्पन्न गरेको योजना र उपलब्धिहरुको विवरण सार्वजनिक गर्न सुझाव दिए । उनले सहमतिमा प्रदेशको नाम टुंग्याउनु पर्ने र जनभावनाको कदर गर्दै पहिचानमा आधारित नाम प्रस्ताव गर्न सुझाव दिए । संघीय लिम्बुवान राष्ट्रिय मन्त्रका नेता विष्णु तुम्बुहाम्फेले पहिचानमा आधारित नामाकरण राख्नुपर्ने आवश्यकता उठाएका थिए ।

अनुदानमा व्यवसायिक खेती शुरु

विराटनगर । कृषिलाई प्रोत्सान गर्ने उद्देश्यले विराटनगर महानगर पालिका कृषि शाखाले विराटनगरको विभिन्न वडामा व्यवसायिक कृषि खेती शुरु गरेको छ ।

महानगर पालिकाका कृषि शाखा अधि कृत खगेश्वर विस्मिनाका अनुसार साना किसान कृषि सहकारी विराटनगर वडा नं. १९ लाई व्यवसायिक च्याउ खेतीको लागि १ लाख

अनुदान दिएको छ । त्यसै गरी विराटनगर वडा नं. ६ मा रहेको प्रगतीशील महिला कृषक समूहलाई समेत व्यवसायिक कृषि खेतीको लागि अनुदान प्रदान गरिएको ।

त्यसैगरी कृषक एकिकृत सजुजी व्यवस्थापन कृषक पाठशाला अन्तर्गत विराटनगर वडा नं. १९ मा १० कट्टा खेतीमा तोरी लगाएका छन् जसमा २५ जनाको कृषक समूह रहेको छ । त्यसमा बाँकी अन्तिम पेजमा...

तैत्रिपूर्ण क्रिकेटमा नोबेल विजय

विराटनगर । विराटनगरमा सञ्चालित तैत्रिपूर्ण सुपर सिक्स क्रिकेट प्रतियोगितामा नोबेल मेडिकल कलेजको टिम विजयी भएको छ ।

फाइनलमा मोरङ व्यापार संघलाई ९ विकेटले पराजित गर्दै नोबेलले उपाधि चुमेको छ ।

६ टिम सहभागि खेलमा समूह विजेता बन्दै व्यापार संघ र नोबेल फाइनल पुगेका थिए । फाइनलमा व्यापार संघले नोबेललाई ६२ रनको लक्ष दियो । चौका र

छक्काको वर्षात गरेको नोबेलले ३ ओभर २ बलमा लक्ष पुरा गर्दै विजयी बनेको थियो ।

खेलमा पाँच विकेट र २० रन बनाएका व्यापार संघका गौरव सेठिया सबोक्कट खेलाडी घोषित भएका थिए । विजयी टिम र खेलाडीहरुलाई उद्योग संगठन मोरङका अध्यक्ष भीम घिमिरे, प्रतियोगिताका संयोजक सुजोध कोइराला लगायतले टुफी र मेडल प्रदान गरेका छन् ।

प्रतियोगितामा नोबेल र मोरङ बाँकी अन्तिम पेजमा...

पूर्वाञ्चलको पहिलो र एक मात्र ट्रमा सेन्टर

MAX INTERNATIONAL HOSPITAL

Maximum care for life

TRAUMA CENTER (P.) Ltd.

Mahendra Chowk, Biratnagar-11, Morang (Nepal), Ph: 021521155/56, 9852027895

डा.राउतको...

मधेशीसंगभोट लिएर मधेशी जनतालाई काठमाण्डौमा बन्धे रहेको र अहिले सम्म सत्तामा पुग्न मधेशीलाई हथियार बनाएको बताए ।

नेपालमा राजनीति गरि रहेका नेपाली कांग्रेस, नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी र मधेशी दललाई समय सिधिएको औषधी संज्ञा दिदै भने तपाईं मोटर साईकल, मोबाईल, गाडी किन्न जाँदा लेटेष्ट भर्सनको माग्नु हुन्छ तर पार्टी पुरानैलाई प्रथमिकता दिनु हुन्छ त्यो गलत हो ती पार्टीहरूको पाप्राहरू लिएर विखरी सकेकोले त्यस्तोबाट न्याय, समानता र पहिचानको समस्या समाधान हुनेवाला छैन त्यसको एउटै विकल्प हो जनमत पार्टी जनमत दिनुस आफ्नो-आफ्नो अधिकार लानुस भन्दै पार्टीमा प्रवेश गर्नेहरूलाई अर्बि टिका लगाई सम्मन गरेको थिए ।

सोही पार्टीका केन्द्रिय सदस्य एवम पार्टीको प्रवक्ता अब्दुल खानले नेपाली कांग्रेस, एमाले, राष्ट्रिय जनता पार्टी र समाजवादी पार्टीहरू भ्रष्टाचारी, गुण्डा, दलाल, देशको जंगल, जमीन र पानी बेच्नेको संज्ञा दिदै ती पार्टीबाट मधेशमा बसोबास गरेको मधेशको अधिकार दिन्छु भन्ने कल्पना पनि गर्न सकिन्न किन कि मधेशकै भूमिबाट पेट पाल्छन् । मधेशमै उठेको करले गोली किन्छन् अनि त्यही गोली मधेशी, भारतीय, माखे भन्दो ताकी ताकी गोली हान्ने गरेका पार्टीबाट देश र जनताको समस्या समाधान नहुन भन्दै विकल्पको रूपमा जनमत पार्टी आएको बताउदै जनमत पार्टीमा लाग्न आग्रह गरेका थिए ।

खानले भने मधेशका मासिहा भनिएका उपेन्द्र यादवलाई भगोडा नेताको संज्ञा दिदै मोरंगबाट सुनसरी, सुनसरीबाट सप्तरी अहिले आएर अकै ठाउँ छोड्दै तर मधेशमा ठाउँ भेटिरहेको छैन भन्दै राजपालाई छक्को संज्ञा दिए । त्यसैगरी उपेन्द्र यादवलाई मधेशको केशको संज्ञा दिदै केशलाई मान्न कृष्णको अवतारको रूपमा राउत आएको भन्दै जनमत पार्टीलाई जनमत दिन आग्रह गरेका थिए ।

सो आमसभा केन्द्रिय सदस्य परमेश्वर मुर्मको अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको थियो ।

वैज्ञानिक सम्मेलन...

आन्दानी गरि रहेको बताए । यो सम्मेलनले नेपालको समृद्धिसंग जैविक विविधताको स्थितिलाई कसरी विकास संग जोड्न सकिन्छ, राज्यले अनुसन्धानमा लगानी बढाउनु पर्ने, नेपालमा यूवा वैज्ञानिकहरु जुरमुुराएका छन् तिनीहरुलाई कसरी समृद्धि संग जोड्न सकिन्छ भन्ने विषयमा गहन छलफल भएको थियो ।

सो सम्मेलन साँघेय सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय, प्रदेश सरकार उद्योग, वन तथा पर्यटन मन्त्रालय, नेपाल वनस्थिति समाज र नेपाल जैविक समाजको आयोजना भएको थियो । सो सम्मेलनको अध्यक्षता उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्री जगदिश प्रसाद कुसियेतल गरेका थिए ।

अनुदान...

पनि महानगर पालिकाले १ लाल रुपिया अनुदान दिएको छ । विराटनगर महानगर पालिकाको बडा नं. १८ मा मकैवालीको लागि र महिला कृषक समूह गोलभेला खेतीको लागि पनि अनुदान दिएको छ ।

ती कृषक समूहहरूलाई १६ हप्ता सम्म नगरपालिका बालि विशेषज्ञहरूबाट हप्ताको शुकवार र शनिवार अनुगमन र प्रशिक्षणको व्यवस्था समेत मिलाएका विराटनगर महानगर पालिका कृषि

सुचना सुचना सुचना

सबै नेपालीको चाहना: लागू औषध उत्पादन, अवैध औसार् पसार र सेवन रहित समाजको कामना ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधी मन्त्रालय
सूचना तथा प्रशारण विभाग

शाखाका शाखा अधिकृत प्रेमनाथ महतोले जानकारी गराए ।

मैत्रिपूर्ण...

व्यापार संघसहित उद्योग संगठन मोरङ, पत्रकार महासंघ, संयुक्त ट्रेड युनियन र विराट व्यापार संघबीच खेल भएको थियो ।

नोवेल मेडिकल कलेजको मुख्य प्रायोजनमा फागुन २ देखि १० गतेसम्म हुन लागेको विराट एक्सको प्रचारका लागि मैत्रीपूर्ण क्रिकेट प्रतियोगिता गरिएको आयोजक उद्योग संगठन मोरङले जनाएको छ ।

नोवेल मेडिकल कलेज र विद्यार्थी विच सहमती

विराटनगर । नोवेल मेडिकल कलेज र विद्यार्थीका अभिभावक बीच शिक्षण शुल्कको विषयमा सहमति जुटेको छ । नयाँ शैक्षिक सत्रमा एमबीबीएस र बीडीएसमा भर्ना हुन आएका विद्यार्थीका अभिभावक र कलेज प्रशासनबीच बुधवार भएको छलफलमा सहमति जुटेपछि शुल्क विवाद समाधान भएको छ ।

नयाँ शैक्षिक सत्रमा एम बीबी एस र बीडीएसमा कलेजले शिक्षण शुल्क बढी माग गरेको भन्दै शुल्क घटाउनुपर्ने मागसहित विद्यार्थीका अभिभावकहरूले असहमति जनाएका थिए । त्यसपश्चात

कलेजसँग भएको छलफलमा दुवै पक्षबीच सहमति जुटेको विद्यार्थीका अभिभावकहरूले जनाएका छन् । सहमतिसँगै विहवारबाट पठनपाठन सुरु हुने भएको छ ।

त्यसैगरी नोवेल शिक्षण अस्पतालले पाँचथरको फिदिमा दुई दिने निःशुल्क स्वास्थ्य शिवाँवर सञ्चालन गरेको छ । शिवाँवरमा १ हजार ४ सय २८ जना विरामीको निःशुल्क उपचार गरिएको नोवेल अस्पतालले जनाएको छ ।

शिवाँवरमा ४ सय १३ जना विरामीको मिडियो एक्सरे, १ सय ५४ जनाको ईसीजी र १ सय ९५ जनाको त्याव टेस्ट गरिएको नोवेल

अस्पतालका प्रबन्धक नारायण दाहालले जानकारी दिए । उनका अनुसार ७४ जनाको आँखाको सामान्य शल्यक्रिया र २२ जनाको शरिरका गाँठगुठीको शल्यक्रिया गरिएको छ ।

केही दिनअघि पाँचथरको मौवा बजारमा सञ्चालित दुई दिने निःशुल्क स्वास्थ्य शिवाँरबाट १ हजार ३ सय ९८ विरामी लाभान्वित भएका थिए । ग्रामीण क्षेत्रका गरिब, विवन्न तथा असहाय विरामीलाई लक्षित गरी नोवेलले पूर्वी नेपालका विभिन्न स्थानमा वर्षौंदेखि नियमित निःशुल्क स्वास्थ्य शिवाँर सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

विराट राजवंशीको १३ औं भेला फागुन ६ गते विराटनगरमा

राजेश कुमार राजवंशी विराटनगर । विराट राजवंशी समाज उत्थान केन्द्रिय समितिको बैठकले विगत वर्ष भै यस वर्ष पनि फाल्गुण महिनाको ६ गते हुने १३ औं वृहत भेलालाई भव्य र सभ्य तरीकाले सम्पन्न गर्ने भएको छ ।

राजवंशी राजवंशीलाई जिम्मेवारी दिएको छ भने अन्य समितिहरूमा आर्थिक समिति संयोजक सत्यनारायण राजवंशी, सञ्चार संयोजक राजेश कुमार राजवंशी, स्वयंसेवक संयोजक सेवक राजवंशी, मञ्च व्यवस्थापन संयोजक लक्ष्मीकान्त विश्वास र ।जबंशी, स्वागत सम्मान संयोजक योगिता कुमारी राजवंशी, सस्कृतिक तथा भाकी व्यवस्थापन संयोजक शिव कुमारी राजवंशी रहेका छन् ।

वृहत भेलामा जातीय रितिरिवाज भन्कने भाकिह्वर पहिचानलाई जोगाउन जातीय पोशाक लगायतको प्रदर्शन समेत गर्ने गरेका छन् । सोहीलाई निरन्तरता दिदै १३औं वृहत भेला मा समाजका अनुवाह्वर शिक्षक, कर्मचारी, बुद्धिजीवी, पत्रकार, किसान, विद्यार्थी युवा युवती लगायत सम्पूर्ण जनसमुदाय लाई भेलामा सहभागी हुन आह्वान समेत गरेको छ । विराट राजवंशी समाज उत्थान केन्द्रिय समितिको अध्यक्ष भुवनेश्वर मण्डल राजवंशीको अध्यक्षतामा बैठक सम्पन्न भएको छ ।

अवलोकन गरौं ।। सहभागी बनौं ।।।

“आर्थिक विकासको कूल आधार, कृषि, पर्यटन, उद्योग र व्यापार”

उद्योग संगठन मोरङ
विराट एक्सपो २०७६
(कृषि तथा औद्योगिक अन्तर्राष्ट्रिय प्रदर्शनी)
२०७६ फागुन २ ~ १० गते सक्छ
बिहान १० बजेदेखि साँठै ७ बजे सक्छ । शंकरपुर मार्ग, विराटनगर-०२

प्रदर्शनीको प्रमुख आकर्षण:

- स्वदेशी औद्योगिक उत्पादनहरू
- अन्तर्राष्ट्रिय उत्पादनहरू
- कृषि, पर्यटन, वनमा आधारित उद्योगको उत्पादनहरू
- वाल उद्यान तथा खानाको विभिन्न परिकारहरू
- सूचना प्रविधि तथा अटोमोबाइलहरूका साथै स्वारथ्य, शिक्षा, विज्ञान, वैक तथा वित्तिय संस्थाका विविध पक्षबारे जानकारीहरू
- प्रत्येक दिन राष्ट्रिय ख्याती प्राप्त कलाकारहरूको विविध साँस्कृतिक कार्यक्रम संचालन

आगोजक: **प्रवर्द्धक:** **सहयोगी संस्था:** **मुख्य प्रायोजक:** **सह-प्रायोजक:**

अगोजक: **NTB**, **FNCCI**
सहयोगी संस्था: **Nobel Medical College**, **Teaching Hospital (PH) Ltd.**
मुख्य प्रायोजक: **CENTURY Spices and Snacks**

प्रवर्द्धक: **TOYOTA**, **SAIT**, **PLC**, **CONTROL**, **HURTAS**, **HYUNDAI**, **NIC ASIA**

शा जानकारीका लागि सर्तांक: उद्योग संगठन मोरङ | शहिद मार्ग, तीनपैनि, विराटनगर
फोन.नं. ०२१ ५२५७१२, ५३७६४६ | ईमेल : cim.biratnagar@gmail.com

क्राइम अपरेशन
CRIME OPERATION

प्रबन्ध निर्देशक : हिरालाल साह ९८४२२०५८१६ सम्पादक/प्रकाशक:श्याम सुन्दर सुतिहार
९८४२०२७१४२, ९८०७३५२२१३ कार्यालय विराटनगर-८ कम्प्युटर सेवाउट:विजय कु.मण्डल
मुद्रक:बाबा प्रिण्टर्स अफसेट प्रेस, विराटनगर-७ इमेल:crimeoprations@gmail.com

पिछडावर्गमि परैवाला बढई जायतके परिचय

रयाम सुन्दर सुतिहार

लकडी के काम करैवाला लोग सबके बढई कहल जाय है। परापूर्व काल से समाजके प्रमुख अंगके रूपमे रहैवाला जात है। घरमे लकडीके जते समान बढई जायतके द्वारा ही बनावल जाय है। जेना कि हर, जुवा, डेकी, धिर्नी, बैलगाडी, घरके छिडकी, केवाडी, चौखट, मचिया, कुर्सी, चारपाई, आलमारी, पलह, चौकी, बेन्च, कोठारके वेड, कंचियाके वेड, और फलामके हाथहतियार बनवैवाला सेहो जायतके बढई अन्तर्गत बढ है। वहीना बढई जायतके लोग सब लकडीके कलात्मक मूर्ति, कलात्मक केवाडी, लगायत लकडीके कलात्मक वस्तु सम्मिलित है।

नेपाल मे यी जायतके बसोबास तराई मधेश के सब जिल्लामे है। यी जायत काम करैवाला हुबैके कारण एकर घना वस्ती नय है। घरपरिवारमे काम सिखलक और काम के खोजी मे जते गेल ओते अपन घर बनाके लकडीके व्यापार व्यवसाय कर है। बढई जायत अपन पडोसी देश भारतके सभे राज्यमे बसोबास कर है।

नेपालमे बसोबास करैवाला बढई

जाति सबके लोग विभिन्न किसिमके उपनाम सब लिखावय है जय सन की बढई, बडही, मिस्वी, कुमार, शर्मा, सुतिहार, ठाकुर लगायत लिख है। यी जायतके लोग सबके जन्मजाति इन्जिनियर सेहो कह है। यी जायतके केशज विश्वकर्माके मान है। विश्वकर्माके सब लोग भगवान मान है।

बडिया वस्तु बनावैके कारण स्थानिय भाषामे बडिया से बढई आर बडही मे परिवर्तन भेल है। शब्दकोषके अनुसार बडही कथो नय मिलय है। शब्दकोषमे बढई अर्थात कारपेन्टरके उल्या करल गेल है। वहिना यी जायत दोसरके काम करैवाला हुबैके कारण काम से एखैन स्थानीय भाषामे कुमार सेहो कहल जाय है।

बढई जायतके वर्णव्यवस्था प्राचीन काल से चल हल है। क्रमके अनुसार जायतके उत्पत्ति भेल है। लोहाके काम करैवाला लोहार आर लकडीके काम करैवाला सेहो जायतके बढई आर लोहार आर बढई एक दोसरके पुरक है। बिना लकडीके कोना लोहाके हथियार नबनय है। वहीना लकडीके कलात्मक वस्तु बनावैके लेल लोहाके हथियार चाहिए। जेनाकी कंचिया लोहाके है लेकिन कंचियाके वेड लकडी वन है। इसीए बढई आर लोहार एक दोसरके जीवीका उपार्जनके लेल सहयोगी है। आर दोनोके भागवान एक है वावा विश्वकर्मा।

प्राचीन व्यवस्था के अनुसार बढई जीवननिर्वाह के लेल वरिस भरी काम करलाके बाद एक वर मान पारिश्रमिक लिहके चलन रहलाके कारण यी जायतके लोक सब दिने गरीबीके चपेटामे पड़े लागल। लेकिन एखैनका

अवस्थामा बढई जायतके व्यवसायी नगदी भ गेल है। समान वेचक नगद पैसा लिएके कारण यी समाजके लोक सब धनी आर पडलिखके दोसर पेशा सेहो करे लगल है। यी जायतके काम करैवाला परिवार, घरानासे आजन्म सम्बन्ध रखल जाय है। यी जायतके काम और दोसर जायत नकर सके है।

बढई आर लोहार जायतके लोग सब वावा विश्वकर्माके पूजा कर है। पूजाक अवसर मे अपन सब काम करैवाला हथियार, औजार, मशीन साफ करैके राख है। एगो काहवत है 'ब्रह्मा श्रृष्टीके रचना करलक आर विश्वकर्मा शिल्पके' प्राचीन कालमे उडैवाला खटोला, पुष्पक विमान, उडैवाला घोडा,

कलात्मक युद्ध करैवाला रथ बनावैके सेहो विवरण मिल है। जकरासे पता चलत है कि बढई आर लोहार जातिके लोग कलात्मक वस्तु निर्माणमे निपुण रहे।

वर्तमान समय मे बढई गीरी के शिक्षा से हो आधुनिक ढंग से दे रहल है। हात से बनवैवाला बहुतो समाज आजकल आधुनिक मेथिन से करल जा रहल है। जेकरासे यी जायतके पेशा संकटमे पडल जाय है। आर यी कलात्मक काममे दोसर जायतके सेहो हावी भ रहल है।

नेपालमे बढई जायतके संगठित आर उत्थान करैके लेल नेपाल बढई कल्याण समाज, विश्वकर्मा समाज, नेपाल बडही समाज, शर्मा समाज लगायतके संगठन खोईलके काम करहल है।

कुशवाह जायतके संस्कृति आर संस्कार संरक्षण आवश्यक

विराटनगर। नेपालके तराई मधेश क्षेत्रमे जमिनसे जुडल अपनेके भूमिपत्र कहेवाला कुशवाह जायतके उत्थानके ले संस्कार आर संस्कृति संरक्षण अपरिहार्य रहेके बात एक अन्तर क्रियामे उपस्थित भेल समाज के प्रयुद्ध लोक सब अपन-अपन विचार रखलक।

उ बात नेपाल कुशवाह कल्याण समाज केन्द्रिय कार्यसमिति काठमाण्डौ, साहित्य तथा प्रकाशन समिति (विभाग) के आयोजनमे कुशवाह जायतके संस्कार आर संस्कृति विषयमे माघ २३ गते विराटनगरमे भेल अन्तर क्रियामे राखल गेल है।

प्राध्यापक डा. प्रेम खत्रीके प्रमुख आतिथ्यमे भेल अन्तरक्रिया 'कोनो भी जायत सब जन्मसे मृत्यु तक हुबैवाला काम क्रियासबके संस्कार आर संस्कृति कहल जाय है। और उ जायतके संस्कृति आर संस्कार संरक्षण से ही जाइत सबके

उत्थान आर विकास हुबैके बात कहलक है। वहीना देशमे रहैवाला कोनो भी जायतके संस्कृति आर संस्कार संरक्षण करना राज्यके काम है। कहल कि संस्कृति आर संस्कार राज्यके गहना है कहलक।

वहे अन्तरक्रियामे साहित्य तथा प्रकाशन समितिके संयोजक जय प्रकाश महतो कुशवाह जायतके परिचय, संस्कार आर संस्कृतिके विषयमे कार्यपत्र प्रस्तुत सेहो करलक। उ कार्यपत्रमे कुशवाह

जाइतमे लिखैवाला उर्पाधि, जाइतके जनसंख्या, जाइतके पेशा आर रायतमे भेल पहुँच, संगठन, जायतमे हुबैवाला पुजा, गोसाई, प्रकृति पुजा, गृह देवता, कुशवाह जायतके लगवैवाला गरगरहनना, खानपान, रहनसहन, पहिरण, पोशाक, संस्कृति, प्रकृति मैत्री मगही पवनी, भाषा आर लिपी, भूगोल संस्कृति धर्म, बाजा, लोकगीत नृत्य, परम्परागत हथियार/औजार, शंश, मूल, शैक्षक अवस्था, पिय वाला पदार्थ, मध्यपान, तीर्थस्थल, भूत, प्रेत,

धामी/ओभा दुख/सुखके संस्कारके बारेमे वृहत जानकारी करलकै।

वहीना गर्भवती महिला, चमइन्, छठहार, सोडर घर, नाइर/पुरैन्, अन्नप्रासन, मण्डल, ब्रतवन्ध, कण्ठी, भाइजन् पथपा, विहा संस्कारमे, घटके ती, अगु वा, घरदेखिया, देखासुनी, छेक्का/रोक्का, तिलक, मटकोर, धी डारी, हल्दी रसम, मडुवा, नहछुर, मृत्यु संस्कारमे हुबैवाला श्राद्धके बारेमे विषेश रुपमे कार्यपत्र प्रस्तुत भेल करलक।

अन्तरक्रियाके टिप्पणी कारके रुपमे प्राध्यापक डा. सन्त बराल, प्राध्यापक डा. डिल्ली प्रसाई, प्राध्यापक वासुदेव मेहता लाकसव कार्यपत्रमे टिप्पणी करलक रहल है। सहभागी सबके स्वागत रामभूषण मेहता करलक आर समाजके केन्द्रिय उपाध्यक्ष परमानन्द मेहताके अध्यक्षतामा अन्तरक्रिया खतम भेल रहल है।

मगही भाषा

मगही भाषा के कविता

- माया बजारमे भेटैछै
- हटधरदम लोगके देख
मोडल कानमे सटल रहैछै।
आजकालके माया जेना,
बजारमे भेटैछै-२
मयाके भाउ १००/५० नाइ
नोट १००० मे भेटैछै।
आजकाल लभ खोजला स,
विच बजारमे भेटैछै-२
एगोके पैसा चुइस दोसर संग
बजारमे मुस्काइत घुमैछै।
आव, साचा माया करवला जोडि,
गुगल फेसबुकसे मिलैछै-२
आयकाइलके मगहीके चलते
लोग २२० सिंसि पलसरमे मरैछै।
आवत माया किनलासे,
माया बजारमे भेटैछै-२
फुलगोन महतो

नगरवासीमा अनुरोध

- मिसावट गरिएका, सडेगलेका तथा अस्वस्थकर खाने कुराहरू नखाऔं।
- उपभोक्ता हीत संरक्षणमा चनाबो बनौं।
- छला भएको मासु नखाऔं र विक्री वितरणमा समेत निरुत्साहित गरौं।
- अखाच रंग प्रयोग गरेका खाद्य पदार्थहरूको उपभोग बहिस्कार गरौं।
- छाडा चौपायाको निबन्ध गरौं, घरपालुवा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- सडक तथा पेटिकिनारामा आवागमनमा अवरोध हुने गरी निर्माण सामग्री नराखौं तथा व्यापार व्यवसाय नगरौं।
- बसोबास स्थल, टोलमा व्यवसायीहरूमा पशुपालन कुखुरा पालन गर्दा छुरछिमेकमा असर नपर्ने गरी पालौं।
- सवारी साधनहरू तोकिएको स्थानमा मात्र पार्किङ गरौं।
- वालवालिकालाई काममा नै न विद्यालय पठाऔं।
- वालश्रम शोषणविरुद्ध आचारसंहिता पालना गरौं वालश्रम शोषण मुक्त नगरको स्थापना गरौं।
- साबजनिक स्थलमा जताततै फोहरमैला नफालौं।
- आफ्नो घर वरपर विरूवा रोपौं, हरित गाउँ नगरीको रूपमा विकास गरौं
- उपभोक्ता आचारसंहिताको पालना गरौं।

कटहरी गाउँ पालिकाको कार्यालय मोरंग

खुल्यो ! खुल्यो !! खुल्यो !!!

सम्पूर्ण विशेषज्ञ सेवा सुविधाको साथमा वर्षे भरी डाईविटीज र प्रेसरको निःशुल्क जाँच गर्ने विराटनगरको घोघापुल चौक विराटनगर-९ मा २०७६ साल असोज १ देखि जनरल हस्पिटल एण्ड ट्रमा केयर सेन्टर प्रा.लि. संचालन ल्याएको सहर्ष जानकारी गराउँदछौं।

विशेषज्ञ सेवाहरु :- फिजिसियन तथा कार्डियोलोजि सेवा, हार्ड जोडनी तथा नशा र बाथ रोग, नवजात शिशु तथा बालरोग, प्रसूती तथा स्त्री रोग, नाक, कान तथा घाँटी रोग, दन्त तथा मुख रोग,छाला कृच्छ तथा यौन रोग, फिजियोथेरापी, मानसिक तथा नशा रोग, किडनी पत्थरी तथा मूत्र रोग, आइ.सी.यू., एन.आइ. सी.यू, पि आइ.सी.यू, भेनटिलेटर, एक्सरे, अल्ट्रासाउण्ड, सर्जरी, इन्डोस्कोपी, टि.एम.टी, इकोकार्डियोग्राफी, होल्टर, इ.सी.जी.,ई.ई.जि., सामान्य स्वास्थ्य परिक्षण र मधुमेहको परामर्श सेवा उपलब्ध छ।

जनरल हस्पिटल एण्ड ट्रमा केयर सेन्टर प्रा.लि. सम्पर्क : ०२१-४४०४०६०

